

BEVEZETÉS A TÁRSASÁGI JOGBA, ALAPELVEK*Jog eset**Időigénye 25 perc***Dr. Farkas Csaba****egyetemi docens**

Szegei Tudományegyetem

Állam-és Jogtudományi Kar

Civilisztikai Tudományok Intézete

1. Kérem olvassa el az alábbi bírósági döntést és válaszoljon a feltett kérdésekre.

[1] A T. Diana Kereskedelmi és Ingatlanhasznosító Korlátolt Felelősségű Társaságot az első fokú cégbíróság tartja nyilván a cégjegyzékben, a társaság egyedüli tagja a Q. Pénzügyi Tanácsadó Zrt. A társaság elhatározta végelszámolását, és 2015. augusztus 5. napján változásbejegyzés iránti kérelmet terjesztett elő az F.-i Törvényszék Cégbíróságához.

[2] Az első fokú cégbíróság ezt követően 2015. augusztus 10. napján 46. sorszámú hiánypótlásra felhívó végzésében előírta, a társaság intézkedjen a zár alá vétel megszüntetése iránt.

Az elsőfokú bíróság közölte: a végelszámolás megindításának bejegyzése iránti kérelmet előterjesztő cég cégjegyzékének 34/1. rovatába bejegyzésre került a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozóiroda Vagyon-visszaszerzési Hivatal 2015. március 26. napján kelt határozata zár alá vétel elrendeléséről, a Be. 159. § (7) bekezdésében foglaltak alapján. A határozat és cégjegyzék adataiból megállapítható, hogy a büntetőjogi intézkedés a Q. Pénzügyi Tanácsadó Zrt. üzletrészén keresztül korlátozza a kérelmező társaság rendelkezését vagyona felett. A 2006. évi V. tv. (a továbbiakban: Ctv.) 94. § (1) bek. meghatározása szerint a végelszámolás a cég megszüntetésére irányul. A cég megszüntetése a cég vagyonfelosztása nélkül nem lehetséges. A cég vagyonfelosztása pedig ellentétes a zár alá vétel jogintézményével. A zár alá vételt maga a cég is köteles végrehajtani, így a végelszámolásról hozott határozat ellentétes az 1998. évi XIX. tv. 159. § (9) bekezdésében foglalt előírásokkal. Amennyiben a hiánypótlási eljárásban nincs lehetőség a bejegyzett 34/1. rovat törlésére, lehetőség van a változásbejegyzési kérelem visszavonására a bíróság érdemi döntésének meghozatala előtt. A bíróság figyelmezteti a társaságot, ha a bejegyzést kérő a hiánypótlási határidőt elmulasztotta, vagy a hiánypótlást hiányosan, illetve hibásan terjesztette elő, a cégbíróság a cég bejegyzési kérelmét végzéssel elutasítja. A hiánypótlás késedelmes vagy hiányos teljesítése miatt igazolási kérelemnek nincs helye. A cég a hiánypótlásra felhívó végzésben feltüntetett hiányokat a fellebbezési eljárásban sem pótolhatja joghatályosan.

[3] A társaság jogi képviselője a végzést 2015. augusztus 10. napján vette át, a társaság a megadott határidőn belül benyújtott, 2015. szeptember 1. napján kelt beadványában vitatta az elsőfokú bíróság 46. sorszámú végzésében foglaltakat.

[4] Az első fokú cégbíróság a végzésével a cég 2015. augusztus 5. napján benyújtott változásbejegyzés iránti kérelmét elutasította. Határozatát a Ctv. 46. § (6) bekezdése, 50. § (1) bekezdése felhívása mellett azzal indokolta, a társaság a hiánypótlásra vonatkozó végzésnek határidőben nem tett eleget.

[5] A végzés ellen a társaság nyújtott be fellebbezést. Kérte a végzés megváltoztatását és a változásbejegyzési kérelemnek történő helyt adást. Hivatkozott a Ctv. 95. § (2) bekezdésére és a 2001. évi CIV. törvény 11. §-ára, s arra, a céggel szemben büntetőjogi intézkedés alkalmazására és zár alá vételre sem került sor, annak szükségessége sem merült fel, így a bejegyzett biztosítási intézkedés sem egyezik meg a 2001. évi CIV. törvény 11. §-ában írt zár alá vétellel, ezért a végelszámolás elhatározható volt. Csak a taxatív felsorolásban szereplő büntetőjogi intézkedések akadályozhatják a végelszámolás elrendelését, ez nem azonos a társaság cégkivonata 34. pontjában a Be. 159. § (7) bekezdése alapján elrendelt biztosítási intézkedéssel. A Be. szerint elrendelt büntetőjogi intézkedés sem a céggel, hanem a Q. Pénzügyi Tanácsadó Zrt.-vel szemben került alkalmazásra. Utalt arra is, a Be. 159. § (1) bekezdése

alapján a zár alá vétel a dolog, a vagyoni értékű jog, követelés, illetve pénzeszköz fölötti rendelkezési jogot függeszti fel, ez azonban nem jelentheti a tulajdonos teljes korlátozását, csak a vagyonnal kapcsolatban fogalmaz meg elidegenítési és terhelési tilalmat, az az üzletrész vonatkozásában nem állhat fenn. Eseti döntésre hivatkozva utalt arra, a végelszámolásról szóló döntésnek helye volt. Felsorolta azon cégeket, melyekben a fennálló zárlat ellenére a végelszámolási eljárás elrendelésére került sor. Kifejtette azt is: a társaság végelszámolásának elhatározására a törvényesség fenntartása érdekében került sor, a társaság szorosan kötődik a Q. cégesoporthoz, képviselője T. Csaba, a végelszámolás célja a teljes Q. kivezetése a piacról, a tevékenység befejezése, a munkavállalói állomány leépítése, záróellenőrzés lefolytatása, vagyonelemek értékesítése. A befolyó vételárak zárolt számlára kerülnek. A Q. vezetői előzetes letartóztatásban vannak, ügyvezetői tisztségüket betölteni, gyakorolni nem tudják, az ügyvezető ellehetetlenült helyzetében ésszerű és törvényes lehetőség a végelszámolás.

[6] A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozott:

[7] A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:88. § (1) bekezdése szerint a gazdasági társaságok üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatására a tagok vagyoni hozzájárulásával létrehozott, jogi személyiséggel rendelkező vállalkozások.

A 3:1. § (5) bekezdése kimondja, hogy a jogi személyek saját névvel, székhellyel, tagjaitól, illetve alapítójától elkülönített vagyonnal, valamint az ügyvezetését és képviselést ellátó szervezettel kell rendelkeznie.

A korlátolt felelősségű társaságra rendelkezést tartalmazó 3:164. § (1) bekezdése szerint az üzletrész a törzsbetéthez kapcsolódó tagsági jogok és kötelezettségek összessége. Az üzletrész a társaság nyilvántartásba vételével keletkezik.

A bejegyzési, változásbejegyzési eljárásra, valamint a végelszámolásra a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) tartalmaz rendelkezéseket.

A 94. § (1) bekezdése szerint a cég jogutód nélkül történő megszűnése esetén - ha a cég nem fizetéseképtelen, és a cégre vonatkozó jogszabály eltérő rendelkezést nem tartalmaz - végelszámolásnak van helye.

A (3) bekezdés szerint végelszámolásra a cég legfőbb szervének elhatározása alapján kerülhet sor.

A 95. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy nem határozható el a végelszámolás és a már megindult végelszámolás nem fejezhető be, ha a büntetőügyben eljáró bíróság vagy ügyész a céget, illetve a cégbíróságot arról értesíti, hogy a céggel szemben büntetőjogi intézkedés alkalmazására kerülhet sor.

A 103. § (1) bekezdése kimondja azt is, hogy a végelszámoló a végelszámolás során a cég követeléseit behajtja, tartozásait kiegyenlíti, jogait érvényesíti és kötelezettségeit teljesíti, vagyoni eszközeit pedig szükség esetén értékesíti.

[A jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedések körét a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény 3. § (1) bekezdése határozza meg. E szerint: ha a bíróság a 2. §-ban meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben büntetést szab ki, megrovást vagy próbára bocsátást alkalmaz, elkobzást vagy vagyoneklobzást rendel el, a következő intézkedéseket alkalmazhatja: a) a jogi személy megszüntetése, b) a jogi személy tevékenységének korlátozása, c) pénzbírság.]

A Ctv. 50. § (1) bekezdése szerint a változásbejegyzési eljárásban is alkalmazandó 46. § (6) bekezdése értelmében a cégbíróság elutasítja a kérelmet, ha a bejegyzést kérő a hiánypótlási határidőt elmulasztotta, vagy a hiánypótlást hiányosan, illetve hibásan terjesztette elő.

Az idézett rendelkezésekből leszűrhető, hogy a gazdasági társaság, így a korlátolt felelősségű társaság is a tagjától, alapítójától elkülönített vagyonnal rendelkező, jogképes jogi személy, tehát a társaság és a tag vagyona egymástól elkülönül. Ebből következően a korlátolt

felelősségű tagjának (alapítójának) vagyonára vezetett biztosítási intézkedés a társaság vagyonát nem érinti, a társaságnak a saját vagyonával való rendelkezését nem zárja ki, nem korlátozza. Így amennyiben a tag korlátozott felelősségű társaságban meglévő üzletrésze mint vagyona zár alá vételre kerül, ez a körülmény a tag üzletrésszel való rendelkezését akadályozza, nem pedig a társaság vagyonával való rendelkezést, különös tekintettel arra is, hogy a társaság vagyonával kapcsolatos joghatályos jognyilatkozatot a társaság képviselőjére jogosult személy, végelszámolás esetén a végelszámoló tehet, nem pedig a tag. A végelszámolás elhatározása a társasággal szemben alkalmazott büntetőjogi intézkedés alkalmazása esetén tilalmazott.

[8] Az adott ügyben a T. Diana Korlátolt Felelősségű Társaság egyedüli tagja (alapítója) a Q. Pénzügyi Tanácsadó Zártkörűen Működő Részvénytársaság.

A biztosítási intézkedés elrendelésére (zár alá vételre) a Q. Pénzügyi Tanácsadó Zártkörűen Működő Részvénytársaság T. Diana Korlátolt Felelősségű Társaságban meglévő 100% arányú tulajdonrészére, üzletrészeire vonatkozóan került sor. A fent kifejtettekből következően a Q. Zrt. tag vagyonának zár alá vétele a T. Diana Kft.-nek a vagyonával való rendelkezését semmilyen módon nem korlátozza, tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor a végelszámolás elhatározásának megengedhetősége tekintetében a tag vagyonára nézve elrendelt zár alá vételnek jelentőséget tulajdonított, és akkor is, amikor a társaságot a zár alá vétel megszüntetését tartalmazó határozat benyújtására hívta fel.

Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság tévesen adott ki hiánypótlási felhívást, ezért annak teljesítése elmulasztásához sem fűződhet a kérelem elutasításának jogkövetkezménye.

[9] Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését a Ctv. 32. § (1) bekezdése és a Pp. 259. §-a szerint alkalmazandó Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és felhívta az elsőfokú bíróságot az adatváltozások bejegyzésére.

-
1. Foglalja össze az ítélet alapjául szolgáló tényállást!
 2. Milyen jogintézményre világít rá a döntés?